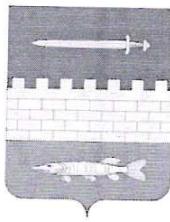

**СОВЕТ ШАХМАЙКИНСКОГО
СЕЛЬСКОГО ПОСЕЛЕНИЯ
НОВОШЕШМИНСКОГО
МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА
РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН**

Ул. Центральная, д.45Б,
с. Шахмайкино,423183

**ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
Я҆ЦА ЧИШМӘ
МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
ШАХМАЙ АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ
СОВЕТЫ**

Узәкурам, 45Б
Шахмай авылы,423183

тел.: (8-84348) 3-84-96, факс: (8-84348) 3-84-46, Shah.Nsm@tatar.ru

**Татарстан Республикасы Я҆ца Чиши мунисипаль
районы Шахмай авыл жирлеге Советы
КАРАРЫ**

2021 елның 17 нче сентябрө

№ 15-44

"Татарстан Республикасы Я҆ца Чиши мунисипаль районнының Шахмай авыл жирлеге "мунисипаль берәмлеге территориясендә Россия Федерациясе дәүләт урман фонды жирләренә һәм физик һәм юридик затларның хосусый милкендәге жирләргә керми торган яшел үсентеләрне кису тәртибе турындагы нигезләмәне раслау хакында

Россия Федерациясе Урман кодексы, «Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон, «әйләнә-тирә мохитне саклау турында» 2002 елның 10 гыйнварындагы 7-ФЗ номерлы Федераль закон, Татарстан Республикасы Я҆ца Чиши мунисипаль районның Шахмай авыл жирлеге мунисипаль берәмлеге Уставы, Татарстан Республикасы Я҆ца Чиши мунисипаль районаны Шахмай авыл жирлеге Советы

КАРАР БИРӘ:

1. Татарстан Республикасы Я҆ца Чиши мунисипаль районның Шахмай авыл жирлеге мунисипаль берәмлеге территориясендә Россия Федерациясе дәүләт урман фонды жирләренә һәм физик һәм юридик затларның хосусый милкендәге жирләргә керми торган яшел үсентеләр кису тәртибе турындагы нигезләмәне, әлеге каарга күшымта нигезендә, расларга.

2. Әлеге каарны «Интернет» мәгълүмат – телекоммуникация чөлтәрендә Татарстан Республикасы хокукий мәгълүматының рәсми порталында бастырып чыгарырга (халыкка житкерергә) <http://pravo.tatarstan.ru> " Татарстан Республикасы Я҆ца Чиши мунисипаль районның «Интернет» мәгълүмат – телекоммуникация чөлтәрендәге рәсми сайтында <http://novosheshminsk.tatarstan.ru> к

3. Әлеге каарның үтәлешен тикшереп торуны Татарстан Республикасы Я҆ца Чиши мунисипаль районаны Шахмай авыл жирлеге Советының Законлылық, жирдән файдалану һәм территорияләрне төзекләндөрү мөсьяләләре буенча дайими комиссиягә йөкләргә.

Татарстан Республикасы
Я҆ца Чиши мунисипаль районаны
Шахмай авыл жирлеге башлығы

И.Г.Гаризов

Татарстан Республикасы Яңа
Чишмә муниципаль районы
Шахмай авыл жирлегене
2011 елның 17 сентябрендөгө¹
15-44 номерлы карарына
Күшүмтә

Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районының Шахмай авыл жирлеге
муниципаль берәмлеге территориясендә Россия Федерациясе дәүләт урман фонды
жирләренә һәм физик һәм юридик затларның хосусый милкендәге жирләргә керми торган
яшел үсентеләрне кису тәртибе турында
НИГЕЗЛӘМӘ

Әлеге нигезләмә Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районының
Шахмай авыл жирлеге муниципаль берәмлеге территориясендә, Россия Федерациясе
дәүләт урман фонды жирләренә кермәгән һәм физик һәм юридик затларның шәхси
милкендәге жирләрдә яшел үсентеләр кису тәртибен билгели.

1. Төп тәшенчәләр

Әлеге Нигезләмәдә тубәндәгө төп тәшенчәләр кулланыла::

яшел үсентеләр-агач, куак һәм үлән үсемлекләре - табигый һәм ясалма (шул исәптән нарклар, скверлар, бакчалар, газоннар, чәчәкләр, шулай ук аерым торучы агачлар һәм куаклар).;

табигый территорияләр-бердәм географик (климат) шартларда формалашкан жир рельефының, туфракның, үсемлекләрнең билгеле бер тиналарын үз эченә алган хужалык эшчәнлегенә кагылмаган яисә аз кагылган, алар үз эченә бердәм географик (климат) шартларда формалашкан жир рельефының, туфракның, үсемлекләрнең билгеле бер тиналарын ала.;

табигый барлыкка килгән үсемлекләр участоклары, ясалма яшелләндерү объектлары (авыл хужалығы билгеләнешендәгә жирләрдән тыш) урнашкан территорияләр, төрле функциональ билгеләнештәге жирләрнең 50 проценттан да ким булмаган өлеше булган аз төзелешле жирләре – территорияләр.;

урман территорияләре-төрле функциональ билгеләнештәге табигый территорияләр участоклары, алар табигый барлыкка килгән урман үсемлекләре белән капланган;

агач-1.3 м биекләтә, үсентеләрдән тыш, 5 см диаметрдан да ким булмаган төсле үсемлек;

куак-купъеллык (агачтан аермалы буларак) үсемлек, ул туфрак өслеге янында ботаклана.;

үлән капламы-газон, табигый үлән үсемлеке;

нинди дә булса урында үсә торган үсемлекләр, куаклар;

яшел массив-бердәм идән барлыкка китерүче 50 данәдән дә ким булмаган (15 яштән өлкәнрәк) агач үсә торган территория участогы.

яшел үсентеләргә зыян китерү - аларның үсешен туктату, шул исәптән ботакларга, тамыр системасына механик зыян китерү, тамырның бөтенләгән, тере туфрак катламын бозу, яшел үсентеләрне яисә тамыр зонасындагы туфракны заарарлы матдәләр белән пычрату, ут төртү яки башка йогынты ясау – ;

яшел үсентеләрне юк итү (югалту) - яшел үсентеләрне кису яки башка зыян китерү, аларның үсешен туктатуга китерә торган;

компенсацион яшелләндерү – юк ителгән яки заараланган 2 коэффициенты белән яшел утыртмаларны яңадан житештерү.

2. Яшел үсентеләрне саклауның төп принциплары

2.1. Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районның Шахмай авыл жирлеге муниципаль берәмлеге территориясендә (алга таба – авыл жирлеге) үсә торган яшел үсентеләр саклау, рекреацион, эстетик функцияләрне үти һәм сакланырга тиеш.

2.2. Авыл жирлеге территориясендә (авыл хужалығы билгеләнешендәге жирләрдән тыш) урнашкан барлык яшел үсентеләр (агачлар, куаклар) сакланырга тиеш.

2.3. Авыл жирлеге территориясендә яшел утыртмаларның сакланышын һәм үсешен тәэммин иту буенча бурычлар оешмаларга күрсәтелгән эшчәнlek төрләрен гамәлгә ашыру өчен бирелгән участокларда – әлеге оешмалар житәкчеләренә йөкләнә.

2.4. Яшел утыртмалар урнашкан жир кишәрлекләрен кулланучылар һәм арендаторлар яшел утыртмаларның сакланышын тәэммин итәргә, яшел үсентеләрне тиешенчә карарга тиешләр.

2.5. Авыл жирлеге территориясендә хужалық, шәһәр төзелеше һәм башка эшчәнlek Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы законнары һәм әлеге Нигезләмә белән билгеләнгән яшел үсентеләрне саклау таләпләрен үтәп башкарыла.

2.6. Төзелеш, хужалық һәм башка эшчәнлекне оештыруга проект алды һәм проект документларында яшел утыртмаларның торышы турында тулы һәм дөрес белешмәләр һәм проектлана торган объектның Яшел утыртмаларга йогынтысын тулы бәяләү булырга тиеш.

2.7. Яшел үсентеләр яшәешен тәэммин иту белән бергә яшел территорияләрне һәм яшел массивларны куллану рөхсәт ителми.

3. Яшел үсентеләр (агачлар, куаклар) кису тәртибе

3.1. Авыл жирлеге территориясендә яшел үсентеләрне үз белдеге белән кису тыела.

3.2. Авыл жирлеге территориясендә агач һәм куаклар кису рөхсәтнамә нигезендә башкарыла. Кисүгә рөхсәт Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районаны Шахмай авыл жирлеге башкарма комитеты күрсәтмәсе (алга таба – авыл жирлеге башкарма комитеты) рәвешендә рәсмиләштерелә. Рөхсәт бирү тәртибе авыл жирлеге башкарма комитеты карары белән расланган агач һәм куаклар кисүгә, кронлауга яки утыртуга рөхсәт бирү буенча муниципаль хәзмәт күрсәтүнең административ регламенты белән билгеләнә.

3.3. Рөхсәт бирү гариза бирүченең салымнар, жыемнар, иминият взнослары, пенялар, штрафлар, процентлар туләү буенча бурычы булмаганда, Россия Федерациясенең Салымнар һәм жыемнар турындагы законнары нигезендә түләнергә тиеш (авария хәлләренә бәйле очраклардан тыш).

3.4. Авыл жирлеге башкарма комитеты гариза – хат килгәннән соң, гариза бирүчегә әлеге төр эшләрне башкару өчен рөхсәт алган махсус оешмага мөрәжәгать итәргә киңәш итә:

яшел утыртмаларның исәп-хисап исемлеге;

агач-куак кисәргә тиешле агач утыртмаларның санын, төрен, категориясен билгеләү максатларында төзелә торган яшел үсентеләрне натураль тикшерү акты;

киселгән агач өчен түләүне (түләү) исәпләү. Киселгән агач өчен түләү Россия Федерациясе Хөкүмәтенең 2007 елның 22 маенданы 310 номерлы карары белән расланган ставкалар нигезендә аерым исәпләнә.

Югарыда курсәтелгән эшләрне башкару гариза бирүче хисабына башкарыла.

Рөхсәтнең гамәлдә булу срого-90 көн.

3.5. Эшләр башкаруга рөхсәт алган очракта, мөрәжәгать итүче әлеге Нигезләмә нигезендә яшел үсентеләр кискән өчен түләүләрне кертергә һәм компенсацион яшелләндерү тәртибен раслаучы документларны тапшырырга тиеш.

Агач һәм куак кискән өчен түләү гариза бирүче тарафыннан авыл жирлеге башкарма комитеты бюджетына күчерелә.

3.6. Яшел үсентеләрне кису эшләре билгеләнгән нормаларга һәм кагыйдәләргә туры китереп, гариза бирүче акчасы хисабына башкарыла. Агач кису бары тик аттестацияләнгән белгечләр генә рөхсәт ителә.

3.7. Киселгән яшел үсентеләрне һәм киселгән калдыкларны кису, кису, төяу, төяу һәм чыгару эшләре гариза бирүче хисабына башланган көннән өч көн эчендә башкарыла. Киселгән яшел үсентеләрне һәм эш урынында киселгән калдыкларны саклау тыела.

3.8. Газон, яшел үсентеләр киселгән урынга якын территориядә зыян қурғән очракта, эш башкаручы аларны территория хужасы һәм контрольлек итүче органнар белән аларның компетенциясе чикләрендә килештерелгән срокларда, ләкин зыян килгән мизгелдән ярты елдан да соңга калмыйча, мәжбүри торгыза.

3.9. Агач кискән өчен түләүне башкармыйча, агач һәм куакларны кису тубәндәге очракларда авыл жирлеге башкарма комитеты тарафыннан рөхсәт ителә:

үткәрү кису тәрбияләү, санитар кисуләр һәм реконструкция яшел үсентеләр;

авария һәм башка гадәттән тыш хәлләрне бетерү, шул исәптән жир асты коммуникацияләрен һәм капиталъ инженерлык корылмаларын ремонтлау;

торак һәм жәмәгать биналарында ут режимын бозучы агач һәм куакларны кису, әгәр дәүләт санэпидемнадзор бәяләмәсе булса;

жимерелу куркынычы тудыра торган авария (коры-сары) агачлар һәм куаклар кису.

Югарыда күрсәтелгән очракларда яшел үсентеләр кисуне гамәлгә ашыручи мөрәҗәгать итүчеге авыл жирлеге башкарма комитеты белән килештерелгән урыннарда компенсацияле яшелләндерүне үткәрергә кирәк.

3.10. Авария, коры-сары һәм куркынычсызлыкка куркыныч тудыручи яшел үсентеләр комиссия тикшерүе акты нигезендә киселә.

3.11. Яшел үсентеләрне санкциясез кису яки юк иту дип таныла:

рөхсәтсез яки рөхсәтсез агач һәм куакларны кису, әмма рөхсәттә күрсәтелгән токымнарың да шул санда түгел;

ут төртү яки ут белән саксыз эш иту нәтижәсендә агач һәм куакларны юк иту яки зыян китерү;

окольцовка кәүсә яки подсечка;

повреждение растущих агачлар һәм куаклар кадәр дәрәҗә туктату үсеш;

агач һәм куакларга агынты сулар, химик матдәләр, калдыклар белән зыян китерү h. б. шундый;

үз белдеген белән корыган агачларны кису;

башка жәрәхәтләре растущих агачлар һәм куаклар.

4. Компенсацион яшелләндерү

4.1. Компенсацион яшелләндерү рөхсәт ителгән агач кису, законсyz рәвештә яшел үсентеләрне заарлау яки юк иту очракларында гамәлгә ашырыла. Компенсацион яшелләндерү агачлар, куаклар һәм газоннар утырту өчен туры килә торган, әмма яшел үсентеләрне заарлау яки юк иту факты ачыкланганнын соң бер елдан да соңга калмыйча башкарыла.

4.2. Компенсацион яшелләндерү гражданнар яисә юридик затлар акчалары хисабына башкарыла, аларның мәнфәгатьләрендә яки хокукка каршы гамәлләре нәтижәсендә Яшел утыртмаларга зыян килгән яки юк ителгән.

4.3. Әлеге Нигезләмә нигезендә яшел үсентеләргә китерелгән зыян натурадан рәвештә кайтарылырга тиеш-компенсацион яшелләндерү: 2 коэффициенты белән юк ителгән яшел үсентеләрне яңадан торгызу.

5. Шәһәр төзелеше эшчәнлеген тормышка ашырганда яшел үсентеләрне саклау

5.1. Авыл жирлегендә шәһәр төзелеше эшчәнлеген гамәлгә ашыру яшел үсентеләрне саклау таләпләрен үтәү белән алып барыла.

5.2. Яшелләндерелгән территорияләр, шул исәптән яшел массивлар, шулай ук яшелләндерелгән территорияләрне үстерү өчен билгеләнгән жир кишәрлекләре аларның максатчан билгеләнешенә бәйле булмаган тәзелеш һәм кулланылырга тиеш түгел.

5.3. Яшел үсентеләр биләгән жир кишәрлекләрендә тәзелешне оештырганда, проект документларында киселергә тиешле яшел үсентеләрне бәяләү булырга тиеш. Бу очракларда зыянны каплау өлеге Нигезләмәнен 2 – 4 бүлекләрендә билгеләнгән тәртиптә агач киселгән өчен туләүне алдан көртү һәм компенсация яшелләндерү юлы белән гамәлгә ашырыла.

6. Эшмәкәрлек эшчәнлеген тормышка ашырганда яшел үсентеләрне саклау

6.1. Яшелләндерелгән территорияләрдә һәм Яшел массивларда сәүдә һәм башка эшмәкәрлек эшчәнлеге, палаткалар һәм башка корылмалар урнаштыру, авыл жирлеге башкарма комитеты рәхсәтеннән башка тыела.

6.2. Эшмәкәрлек эшчәнлеген тормышка ашырганда, Яшел территорияләрдә һәм Яшел массивларда шартлаткыч, утлы һәм агулы матдәләр куллану, территорияне пычрату һәм чүпләү, яшел үсентеләргә зыян китерөргә яки юк итәргә сәләтле башка гамәлләр тыела.

7. Жаваплылык

7.1. Өлеге Нигезләмәне бозуда гаепле затлар Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә жаваплы.